

AIDAS

BRAZILIJOJ

— JORNAL — LITUANO — ECHO —

Nepartinis Lietuviu laikraštis

Semanario Lituano Independente

Konstantas Uekus
LEIDĖJAS

Atskiras Numeris \$300

S. Paulo, R. da Mooca,
1721
T. telefonas 3-2056

Nepartinis Lietuviu laikraštis

Semanario Lituano Independente

José Leite de Salles
Redactor-Chefe

S. Paulo, Rua da

Mooca, 1721

Telefonas 3-2056

XI Aho - metai

Brazilija - São Paulo 1940 m. Birželio - Junho 29 d.

2523862 Nr. 26 (35)

Prancuzija, Vokietija ir Italija sustojo kariavusios Lietuva reikalauja Vokietijos isduoti Smetona

**Prancuzija liko nugalėta ir nuginkluota. — Susidarė Prancuzijos dv
vyriausybės. — Negarbinga prancuzu kapitulacija - Istorija pas
kartojosi. - Lietuvos naujoji vyriausybė. - Voldemaras areštuotas.**

PRACNUZUJA PRALAIMĖ
JO KARĄ.

SOVIETAI NEGRĘSIA LIE-
TUVOS NEPRIKLAUSOMYBE

Prancuzija jau padėjo ginklus prieš vokiečius ir italus. Prancuzu ministeriai pirmą kartą Petain paprašė vokiečių taikos, Hitleris sutiko taikintis ir padiktavo taikos sąlygas tokias, kokias Prancuzijos istorijoje nėra buvę. Prancuzija yra taika liko nugalėta ir nuginkluota. Visi nuos ūkai, visi prancuzu ginklai, laivai, lėktuvai, visos auksas, visi kiedi tai atitenka vokiečiams ir italams. Prancuzija paliekama kaip valstybė tik trečdalyje jos teritorijos. Visa kita pasijima vokiečiams ir italams. Net ir nepriklausomoje Prancuzijoje vokiečiai galės duoti isakymus, jei tam matys reikalo. Žodžių, galimą ir didžioi Prancuzija negarbingai pasidavė vokiečiams 1918 metais taikos sąlygas diktavo vokiečiams prancuzai, to je pačioje vietoje, Compiegne miške, tame pačiame vagone. O dabar padiktavo taikos sąlygas vokiečiai, bel daug baisesnes. Taigi, is ori a pasikartoję ir Prancuzija nebeatkels ta ip greičiai, kaip atsikėlė nugalėta ir nuginkluota Vokietija po 1914 metu karą.

Vokiečiai Puls Anglija
Tik nežina, kaip susitars visos valstybės. Ir naujas pasaulis pamalė pavojui, tad dabar planuoja, kaip bu u g r au
**ANGLŲ KARIUOMENE PER
SIKELE I VOKIETIJOS TE-
RITORIJĄ.**

LIETUVOS VYRIAUSYBE
REIKALAUJA ISDUOTI SMETONĄ.

vo prie Smetonos. Smetoninis seimas taip pat paleistas ir ren gamasi naujiems rinkimams.

**TAUTININKŲ ORGANAS
PRIES TAUTININKUS**

Buvęs Lietuvos tautininku organas, kuris taip pat buvo oficiozu, „Lietuvos Aidas“, dabar pasikeičia „Lietuvos Aidas“, dabar pasikeičia „Lietuvos Aidas“, dabar pasikeičia „Lietuvos Aidas“ ir jo klišos jungo. Tai mat akip keičiasi laikai ir nuomonės.

**ARESTUOTAS PROF. VOL-
DEMARAS**

Buvęs nuo 1926 iki 1929 m. tu pabaigos Lietuvos diktatorių Voldemaras ilgą laiką sėdėjo kalėjime, vėliau buvo isleistas ir gyveno usi nyje. Griuvus Smetonos režimu, Voldemaras ir antra diena gijo Lietuvos ir Kauno sotyje ji labai gražiai sutiko. Antrą dieną po jo sugrįžimo, Voldemaras buvo areštuotas ir padėtas kalėjim an.

**NAUJAS POLITINIO DEPAR-
TAMENTO DIREKTORIUS**

Buvęs Lietuvos politinio de parlamento direktorius Povilas aršutis drauge su buvusiu vildaus reikalų ministru. Ju byla perduota ypatingiems reikalams tardytojų Krygeriui Naujas politinio departamento direktorius paskirtas Sneckus, kuris iki šiol sėdėjo kalėjime už kumunistini veikima. Politinio departamento direktorius turi didele galia, tai pirmas po vildaus reikalų ministro erio.

— **KAUNAS.** Lietuvos krašto apsaugos ministeris generolas Vilkaitis pareiškė, kad Lietuvos kariuomenė palaikys santykius ir bendradarbiausianti su raudonąja armija Pasienio policija,ėjus raudonajai armijai Lietuvoje, liko nereikalinga. Ja pavaduoja rusu kariuomenė.

**VYRIAUSIAS LIETUVOS KA-
RIUOMENES INSPEKTORIUS
GLOVACKIS.**

Birželio 27 d. gautas radijo pranešimas iš Kauno, kad vyriausiuo u Lietuvos kariuomenės inspektorium paskirtas Pius Glovackis.

P. Glovackis, tautininkams užgrobus valdžią, pirmoms dienoms, buvo nuteistas mirties bausme, bet mirties bausmė buvo pakeista amžinu kalėjimu. Tu pakeista amžinu kalėjimu. Tu pakeista amžinu kalėjimu. Tu pakeista amžinu kalėjimu. Tu pakeista amžinu kalėjimu.

— **TALINAS.** Prancuzai saiko, kad Estijoje tapo suvalsty binta stambesnė Estijos pramonė.

— **KAUNAS.** Naujoji Lietuvos vyriausybė atleido daug aukštu valdininku, kurie tarnau.

Lietuvos Konsulatas São Paulo, gautomis žiniomis iš Lietuvos, praneša sekama:

Dalis užsienio spaudos, nesuprasdama tikros padėties Lietuvoje, ja ivairiai komentuoja. Tačiau tikronybeje, Lietuva Sovietu pasilymus priėmė savi saugai ir naujoji vyriausybė lojaliai vykdys tarptautinius padarus bei saugos nepriklausomybę.

**PRAILGINTOS DARBO VA-
LANDŲ RUSIJOJ**

Maskvos vyriausybės pare dymu, tapo prailgintos visoje Rusijoje darb valandų. Iki šiol tenai darbininkai darbo val. nuo birželio 27 d. dirbs 8 v

RUSAI UZEME BESARABIJĄ

Birželio 27 d. Sovietai itėkė Rumunijos vyriausybei atitmatoma reikalavimai grazi Rusijai Besarabijos teritorij ir šaurinde dali Bukovinos ununija priėmė rusų ultimamą po to, kai Berlynas ir Roma a siskakė Rumunija užstoti. Birželio 27 d. vakare rusu kariuomenė jau izengė Besarabijon.

— **BUDAPESTAS.** Prancuzai ma vengrai taip pat stasyia savo reikalavimus Rumunijai, Bulgarija irgi. Rumunija skaitoma neegzistuojanti ir paskutines 24 val. gali išspresti Rumunijos likimą.

— **KAUNAS.** Lietuvos vyriausybė leido viešai veikti komunistų partijai. Nuo birželio 27 d. Lietuvos Komunistų partija pradėjo veikti.

— **VASINGTONAS.** Amerikos atslovas Londone pranešė, kad visi Amerikos piliečiai apleistu Anglija greičiausiu laiku. Kas to nepadarys nustatyta laiku, tajs Amerika nebesirūpins, kol eis aktras.

**SAUKIAMI IDENTIFIKUO-
TIS NUMERIAL**

Saukiami identifikuotis sve timšaliai, kurie turi numerus:

- Liepos mėn.
1 d. nuo 56.651 iki 56.750
2 d. nuo 56.751 iki 56.850
3 d. nuo 56.851 iki 56.950
4 d. nuo 56.951 iki 57.050
5 d. nuo 57.051 iki 57.150
6 d. nuo 57.151 iki 57.250

**SUSKILO PRANCUZU TAU-
TA.**

Ne visi patenkinti tokia Prancuzijos vyriausybės pima tai ka. Didelė prancuzija dalis leidosi užsieniu ir tenai pradėjo organizuotis. Anglijoje, pukininkai De Gaule vadovaujant susikūrė prancuzu tautinis komitetas, prie kurio prisidėjo bu ves premjeras Reynaud, Blumas' Heriot ir kiti ir atsakė pripažinti šią taiką, o nuarė, su sidėti su angliais ir testi kara su vokiečiais. Taigi, Prancuzija suskilo ir karas dar bus vedamas.

**ANGLIJA NUTRAUKE SAN-
TYKIUS SU PRANCUZIJA**

Priėmus Petain vyriausybei taikos sąlygas, kurios ipareigo ja prancuzus aukti savo gin klus prieš buvusius savo sąjun gininkus, Anglijos vyriausybė nutraukė santykius su prancuzais ir vakarykšai sąjungininkai, kurie neperskyrimai zadėjo vesti kovą su vokiečiais, šiandien tapo priešais.

**AMERIKOS VALSTYBIU MI-
LITARINE SAJUNGA**

kos valstybiu millitarine saun Planuojama sudaryti Ameri

Dr. M. Fuchs
Su didele praktika didžiausios New Yorko ligonines, Asistentas Profesorius Silbert ir Peterson New Yorko ligonine ir Prof. Rubens Monn Sinai ligonines.
Specialybe: Operacijos, Moterų ligos, Slapumo kanalu, inaktų ir šlapumo puses uždegimai, Endoscopia, Venu išsiplėtimas, Hemoroidai ir hydroceles gydoma be operacijos ir skausmo. Trumpos ir ultra violetines bangos.
CONSULTOJA:
Rua José Paulino No. 485. Pirmą ligonius: nuo 4 iki 7 su puse vakare
Telefonai 5-6885 ir 5-6307

O ensino Brasileiro

O Brasil vem assistindo nos seus ultimos tempos, a uma sadia campanha, patrocinada pelos poderes publicos, em favor da eficiencia de nosso ensino. Consequencia da a atitude energica e o fechamento de inumeros estabelecimentos de ensino secundario e superior, cujos directores — Vocações de industriais extraviadas no magisterio — vivem de acelerar habilmente a fabricação em serie dos doutores nacionais. Não são poucas as vezes em que, a esse respeito, tem se manifestado o Conselho Nacional de Educacao — em pareceres longos e fundamentados, e que são libelos contra a atuação perniciosos desses „industriais“ de poucas letras.

Todo esse movimento em favor da dignidade do ensino brasileiro deve merecer a aprovação das pessoas pelo menos sensatas. O Pais já está cansado de certa imensa incultura organizada, que tanto incomoda os que se põem a meditar sobre o destino de nossa cultura. Há porém, nesse particular, qualquer coisa de ponderável que, inexplicavelmente não foi, ainda, posta em relevo. E um estado de espirito comum á maioria dos estudantes brasileiros, e que, sem receio de erro, poderíamos chamar de „vocação para o facil“. Os nossos estudantes, de regra, não conhecem, sequer de nome, a disciplina dos estudos serios. Não são poucos os que se habituaram ver a formação cultural apenas um trampolim para o que chamam de „instalar se na vida“. Comodistas, pouco afec-

tos dos exercicios severos da inteligencia, os quais reclamam acima de tudo, um permanente espirito de sacrificio. São apologetas do „brilho“. Ao ver de les, o destino dos povos depende, em ultima análise, do maior ou menor estoque — de que possamos dispor — de mentes prodigiosas.

Fale-se a esses rapazes do exemplo de renuncia e de sabedoria que alguns homens — envelhecidos num esodo renovado diáritamentedão á mocidade, que — ela, sim! — deve sentir a esportiva volupta da luta. Eles não comprehendem tais locuras... Agarram-se ao imediatismo das nações mal assimiladas, e que se detinham sómente a lhes servir de pórtico á ingenua vaidade.

E esse traço da psicologia de nossos estudantes que deve ser levado em conta sempre que se tenta fazer a alguma coisa de mais util em prol da cultura brasileira. Fechem-se as escolas onde o ensino seja mercadejado, para gáudio dos exploradores de papalvos. Mas não se deixe — esquecer a vocação nacional para a cultura facil... Ela denuncia um estado de espirito que, a prevalecer, desmentirá as esperanças dos que ainda porfiam em lutar pela causa da inteligencia brasileira.

A eficiencia da educação brasileira depende — não tanto de atividades represoras da policia — mas duma honesta — correção da atitude psicologica que nossos estudantes mantem diante dos supremos problemas do espirito.

Europos Karas ir jo Isdavos.

PRANCUZIJA PRIEME VO KIECIU TAIKA.

Vokietijos ginklai prieš Prancūziją, nugalėjus Belgiją, buvo atsukti birželio pirmomis dienomis. Vokiečių puolimas buvo išvystytas toks smarkus, kad net patys vokiečiai nesitikėjo taip greitai laimėti kovą Prancūzų tvirtovių linija Mazino, kuri skyria Vokietiją nuo Prancūzijos, nei kiek nesulaukė vokiečių karinės mašinos. Vokiečiai aplenkė tvirtoves ir be didelio pasipriešinimo žengė Prancūzijos teritorijon. Kovą buvo laimėta taip greitai, kad, net patys vokiečiai apskaičiavimu, laimėta anksčiau, negu buvo numatyta. Paryžius krito 24 valandoms anksčiau, negu vokiečiai manė. Po Paryžiausėjo kijos sritys, kiti miestai. Prancūzijoje kilo panika. Krito Reynaud vyriausybė. Paimė vyriausybę sudaryti Petain kuris pat pirmą dieną paprašė Hitlerio taikos. Tas davė taiką, bet nuginklavo Prancūziją. Prancūzai taiką priėmė suikdamai priimti taip pat visas Hitlerio ir Mussolino paskirtas sąlygas. Pagal šias sąlygas, Prancūzija netenka visko ir lieka Hitlerio kontrolėj.

ITALIJA GAVO DAUGIAU NEGU REIKALAVO

Italija išėjo karan prieš sąjungininkus reikalaujama iš Pran-

cuзу kai kuriu žemių. Neilgai teko italams karauti su prancūzais, neprisiėjo net inkamai ir mūši išvystyti, kaip Italai gavo ne tik tai ko reikalavo, bet dar daugiau, pagal padaryta taiką. Hitleris su Mussoliniu jau pradėjo dalintis prancūzų žemėmis ir ju turtais. Prancūzijos vyriausybė, kuri randašį Bordeaux mieste, sutiko su visais reikalavimais ir jokių pakeitimų pasiūlytoms sąlygoms nedavė. Vadinasi, prancūzai liko nugalėti. Tačiau ne visi, o tik dalis, kurie yra išlikę Petain vyriausybė. Si taiką atnešė prancūzų tautai laisvą smugi ir dėl to, paskelbus karo pailaubas birželio 25 d. ankstyryta, prancūzų vyriausybė paskelbė gėdulos dieną visoje Prancūzijoje, Prancūzija pradės naują gyvenimą tik nuo birželio 26 dienos.

NEPATENKINTI PRANCUZAI TES KOVA.

Prasidėjo iš Prancūzijos masinė emigracija. Bėga prancūzai iš savo tėvynės visus kraštus, kur tik galima bėgti. Ypač daug prancūzų žymias menu nubėgo į Angliją ir tenai pradėjo organizuotis. Susikilo Prancūzija, viena dalis nuėjo su pabėgėliais kita pasilikti su dabartine vyriausybė. Pabėgėliai žada dėtis su angliais ir testi kovą su vokiečiais ir italais iki galutinio laimėjimo, už

pavergtu tautu laisve. Petain vyriausybei susitaikius su vokiečiais, anglai nutraukė rušais santykius ir vakarykšiai sąjungininkai šiandieną tapo priešais Londonas kaltina Prancūzijos vyriausybę kaltina anglus, Angliai ne pripažis a Petaino vyriausybę, bet susilvėrusi komiteta, kuris dabar randasi Anglijoje. Prasidėdą kova Prancūzijos ginklai dabar bus panaudoti prieš anglus ir tuos prancūzus, kurie eina su angliais. Prancūzų pabėgėliu priešakyje stovi generolas de Gaulle, kuris išleido atsišaukimą į visą prancūzų tautą ragindamas nepasiduoti vokiečiams, bet stoti kovon, drauge su angliais.

Kaip Anglai nugalėjo magnetines vokieciu minas.

Vokiečių mokslininkai dirbo ketverius metus, kol magnetinės minos idėja buvo realizuota. Angliu specialistams užėjo keletu savaitė, kad magnetinės minos paslapis buvo išaiškinta ir rasiąs budas apsaugoti nuo jos laivus.

Magnetinės minoms pradėjus veikti Anglijos pakraujuje, angliu jūru ministerijoje buvo sukviestas minu specialistu ir mokslininku pasitarimas.

Netrukus pasisekė pagauti kelias nesproguojas, svakiskas magnetines minas. Jos buvo panašios i kriaušes ir kiekviena svėrė po 1,40 svaru.

Specialistai tuojau nustatė, kad šitas minas gali sulyti pavydintiniai laivai ir mē yti lėktuvai. Iš lėktuvu minos imetamos su parašutais. Paaiškėjo, kad kiekvienas lėktuvas gali pakelti 3—4 magnetines minas. Kiekvienoje minoje yra apie 600 svaru sprogstamosios medžiagos. Minos magnetini aparata sudaro tam tikra adata, spyruokliu sistema palaikoma horizontalinėje padėtyje. Metalinė laivo masė veikia adata, ji pradeda judėti, paliečia elektrini kontaktą ir mina plaukia prie laivo. Sprogimas įvyks atą momentą, kai mina prslyti laivo metalą.

Tyrimams buvo pamta uztasyta magnetinė mina. Visu pirma ji buvo nugabenta i Portsmoutho jūru laboratorija, kad ekspertai — specialistai išmūzintais ir padarytu ją nepavojinga.

Vyriausias ekspertas atsakė išnešti is laboratorijos visus metalinius daiktus ir, pašalin spūdeėjus, pats savo rankomis išardė miną. Už tai jis buvo apdovanojas ordinu už nepaprastą atsizymėjimą.

Po to angliu mokslininkai emė tirti minos mechanizimą ir sprogs amąž medžiagą. Tyrimo rezultatas leido jiems rasti tinkamus „vaisius“ nuo magnetiniu minu. Ir magnetinės minos buvo nugalėtos.

Kai yra žinoma, naujas angliu transa lantinis laivas „Queen Elizabeth“ jau keliavai Ameriką turėdamas priešmagnetinė juosia, kuri apsaugoja laivą nuo magnetiniu minu.

Artimiausioje ateityje visian gliu laivai bus aprupinti tokio mis juostomis, kurios jau yra pakrikštytos „skajstybės juostomis“.

AMERIKOS KARO LAIVAI

Amerikos karo laivas Quincy išplaukė iš Montevideo ir plaukia i Brazilijos uostus. Rio uoste yra dar du Amerikos laivai

Kas girdēt naujoj Lietuvoj

Tarptautinė Europos buklė pakėlė ir Lietuvos administracine santvarka ir išjudino seną, nuo 1926 metu isigaldėjusi tautininku režimą, iš saknu. Niekas negalėjo likėti, kad taip staigiai, taip isivirtine tautininkai grūs ir žymės nepalikis Jaunlietuvių, šauliu sąjungu, tautininku partija ir, taip pat pati karuomenė — tai buvo ne valstybės, o tautininku režimo stulpai, kuriu atsirėmė tvirtai laikėsi Lietuvoje fašistinis režimas užtaupes burną platiems gyventoju sluoksniams. Jeigu pavartysi dar tik prieš poros savaitė Lietuvos laikraščius, jamaysi tenai atspaudintas Smetonos, Saladziu ir kitu nerinktu vadu kalbas, kuriuose jauji, kad tas režimas taip stiprus ir lyg uola nepajudinama. Visose tose kalbose jautėsi toki dideli šios santvarkos ikū rėmu pario izmą, tokią begaline tėvynėi meilę, kad rodos jie pasirengę žūti kariu su Lietuva, o jos neapleisti.

Taip arodė paviršiu inškalai. Tačiau pasū ini ji ivykiai Lietuvoje aiškiausiai parodė, kokie tautininkai buvo silpni savo dvasioje, kad mažaus amve jėliui pūsielėjus, jie, lyg supuvės daktas, sudrįbo. Tai tau Smetonosi kurios santvarkos dingoji Lietuvoje! Zina ma jei ne tarptautinė padėtis, dar gal ilgiau butu išsilaukęs tas režimas; bet tarptautiniu ivykiu dvasija palietė ir Lietuvą ir pagreitino tautininkams mirtį. Buves prezidentas Smetona patis pirmas apleido šalį ir išbėgo užsienį. Paskui ji leido i kiti, ypač tie, kurie per keuriolika metu pasizymėjo didžiausiu patriotizmu.

V. AUDROANSA

R ū d y s

(Pabaiga).

— Tik žūrėk, nesuspajiniok, — pakurdėjo jai viena moteris — sakyk viską taip, kaip dvasiška asaba aiškino.

— Tu nebijok, aš jau žinosiu ką pasakyti, — sumurmėjo ji ir ismuko i vidu.

— Magdė Pripilautė? — paklausė teisėjas prisitariusią prie teisėju sąlo špitolininke.

— Taip, — atsakė ši, greit žydama rankose priekyšies krašą.

— Prašau sakyti tiesą, ką tamsta žinai šoje byloje.

— Ponai teičia, — pradėjo lyg teršė, skubiai akblėti Magdė, — aš tiek žinau, kad Antanas yra bolševikas ir bėdievis.

— O iš kur tamsta žinai? — pertraukė jos kalbą teisėjas.

— Iš kur. Nagi pa i žinau.

— Kalbėk, tamsta aiškiau. Ka žinai apie teisiamajį?

— Žinau ta, kad penktadieni prieš visus šventus aš, kaip visuomet, atsikėliau anksti ir šėjau i bažnytelę. Buvo dar visiška tamsu. Taigi, einu as i bažnytelę pro Antano grėtį, ogi žiuriu pas i žvi su. Manau reikia eiti prie lango, nagi žiuriu, Antanas balsavikišką lapelį skaito.

— Ar šita? — pasiteiravo teisėjas, pakislamas ludininkei ištrauktą iš bylos lapelį.

— Taip, šita, — patvirtino ji.

— O iš kur tamsta žinai, kad tai tikrai šitas, juk tamsta is arti jo nematei?

— Tikrai žinau, kad šita, nes

Sudaryta Lietuvoje nauja vyriausybė. Paskirtas ir pavirtintas naujas respublikos prezidentas ir gyvenimas vėl iejo i normalias gyvenimo vėses ir roditoliau. Prasidėjo naujosios Lietuvos gyvenimo etapas, nuja Lietuvoje is orijos randa. Kaip ilgai ji tesiasi, taip pat priklausys no tautiniu ivykiu klotymosi.

Kas girdė i naujoje Lietuvoj tuo tarpu teiznome tiek, kaip praneša Europos žiniu agenturos bei radijo. Tačiau ir šio mačosi, kad tenai vyksta didelės permainingos. Priešio 21 dieną naujoji Lietuvos vyriausybė davė iskiltinga pasizymėjimą laiky is Lietuvos konstitucijos ir joje nusistatytos tvarkos. Prezidentas Paleckis pareiškė, kad Lietuvos santvarka bus grynai demokratinė, kuri buvo pilaudota prieš keturiolika metu. Vyriausybė jau rengia plau amnesijos istatymą, kuris plies daugiau, kaip 600 politiku kaliniju. Tiesa, jau dabar yra paleidziami politiniai kaliniai, daugelis ju, užima atsakingas

valstybės vietas. Atleidiama iš tarnybu tautininku režimo aukštieji valdininkai, paleistas žinoma, liko Smetonos seimas. Kąkurje seno režimo asovai atsizdūrė net kalėjiman. Birėlo 19., tuojaus, kaip tik susdare naujoji Lietuvos vyriausybė, is užsienio grizo buves Lietuvos premjeras prof. Voldemaras kuris Kauno sotyje buvo sukėtas paties Justo Paleckio. Gi birėžio 20 dieną Voldemaras jau buvo kalėjime. Ji areštavo

Zodziu, vyksta, ir ivyks dar daug naujo Lietuvoje, bet apie tai parašysime vėliau.

APYSKA

aš mačiau, kaip jis vieną kartą juos lipidė prie stulpu.

— Tai tamsta sakai, kad matai, kaip kalinamasis tokias la pelius platinu?

— Ka veiksiu nemačius, mačiau.

— Prašau pasirasyti, — tarė uzprotokolaves jos parodymus teisėjas ir pakiso jai pasirašyti.

— Kad aš, ponas teisėju, nemoku rašyti, — iskaitusi pasiaiskino ludininke.

— Galite sėstis.

Magdė kaip laimėjus didiju sia kovą, išlidziai nuėjo i suolus.

Sekandios ludininkės bevedė tą pati pasakė. Kiekviena is ju dar pridurdama, kad jis buvo bajsus žmogus.

Teismas remdamasis ludininku parodymais ir esama kaltinamaja medžiaga Antano nuteisė.

ooOoo

Kai nuteisjuosius po keliu dienu vežė i apskrities kalėjima snieguoju keliu paskui roges u duses bėgo vaikas, visą laiką balsu saukdamas:

— Tėte, tėte, nepalik mane vienol...

Tai buvo Antano sūnus Praniukas.

Nors rogės greitai dingu u kalneliu, bet vaikas vis dar bėgo keliu saukdamas tėva.

ooOoo

Kita dieną tikininkai važiuo dami i turgu, Praniuka rado pakelėje susalusi.

O Antano kalvėje rūdijo se nas nenaudojamas priekalas.

JUSTAS PALECKIS.

Laiskas draugams savamoksliams.

Gerb. Aido skaitytojams y- ra girdetas šio straipsnio autorius. Tai Justas Paleckis, dabartinis Lietuvos ministeris pirmininkas ir laikinai eina Lietuvos Respublikos Prezidento pareigas. Nors šiuo laišku nori me supažindinti savo skaitytojus su dabartiniu prezidentu, kuris yra tikras liudies vaikas, kuris visą laiką kovojęs su gyvenimo sunkenybėmis, pas savo gomis, be „dėdžiū“ paramos lavinosis. Justas Paleckis — savamokslis. Tik per savo didelį pasiryžimą ir norą daugiau matyti, daugiau gyvenimą patirti, pasiekė šiandieną aukštesnį sios garbės. Dabartinio Lietuvos prezidento gyvenimo kelias ir grūmymasis su gyvenimo kliūtimis, gali būti didžiuliu akstinu kiekvienam darbininkui vėnu leisti niekumet ranku, ne leisti veltui liuosą laiką, o dirbti, siekti kas gerą, mokslinis. Tas kelias, kuri iš jo Justas Paleckis yra kiekvienam prieinamas. Tad tobulnie kiekvienam jaunu- lui pavyzdys jaunuolio prezidento — Justo Paleckio — gyvenimas.

„Aido“ Redakcija.

SAVAMOKSLIS I SAVAMOKSLIUS.

Pasiklausykite kada nors per radio, ar paskaitykite kuriame nors laikrašty gydytoju patarėjo, kurį įvairūs sveikatos klausimus atsakinėja gydytojas. Dažniausiai išgirsite patarimą „kreipkitės i gydytoją“. Mažiausia raksteli šleida, truputi persišaldei, pilva suskaudo ar kas panašius įvyko — tuoj kreipkitės i gydytoją. Kartais tikrai iš mažos priežasties gali ir didelė liga kilti ir gerą pačioj pradžioj gydytis. Bet ne visi tegali lengvai mėintis penklėjimui ir kreipiasi i gydytoją tik rimtais atvejais, o patys pagije i gydytojo patarimą tik susispyso: „žinoma, tam ir gydytojas, kad gydyto-

jams darbo duoti bizni palaikytu“.

Kalbant apie išsilavinimą, au klėjimą, žodžiu — dvasios reikalus, taip pat tenka girdėti i vairiu patarimu. Štai kunigas sako kad svarbiausia yra bazyneon vaikščioti, o visa kita ne taip svarbu. Tuo tarpu mokytojas k kalbės, kad pirmiausia parei- ga išeiti mokykla. O rasytojas ragins skaityti kuo daugiausia knygu, nes jos tik geriausiai auklėja ir lavina siela. Bet ir siūvėjas sako, kad jis intelgen- tu laiko tik tą žmogų, kurs gerai pagal naujausią madą apsi- rengęs. Žodžiu, kiekvienas si- ūlo savo receptą.

Taigi pamatė šia žurnalisto pavarde, galite manyti, kad ti kinėsiu skaityti daugiau laikra- ščių ir žurnalu. Bet ne, nenoriu čia kalbėti kaip žurnalistas, ne noriu sakyti pamokslu ir duo- ti patarimų. NORIU PASIKALBE- TI NUOSIRDZIAI SU TAIS ZMO- NEMIS, KURIE YRA MANO LIKI- MO DRAUGAI — SAVAMOKSLIAI. Kalbėsiu kaip savamokslis, kuris nori pasidalinti savo pa tyrimais ir savo mintimis.

Savamokslis kelio pradžia ap ytkriai pas visu vienoda, o nuo tos pradžios esu padares gerą gabalą. Taigi, tiems, kurie juo pradeda eiti ir eina, galės būti idomus tie patarimai ir pergyvenimai, kuriuos esu jau palikęs už savo nugaros. Tede- vanoja man skaitytojai, jei dėl tos priežasties savo temoj turėsiu kiek kalbėti apie savo as- ni, ko nesu ligi šiol prafes. Bet tiesiog dėl praktišku sumėtymu nenoriu tolimesniu pavyzdžiu ieškoti, ir knistis po knygas, kada pats gyvenimas pilnas pavyzdžių.

Mokslėivis ir savamokslis — koks tarp ju sikrumas? O gi toks pat, kaip tarp miesto so- do ir laukos. Pazurėkit, kaip miesto soduose tvarkingai vin- guojasi takeliai, puikiai nu- kirpta žolė ir rūpestingai su- sodintos, nuolat prižiūrimos gė- lės. O laukoje viskas laisvai — čia palaida žolė auga kaip ima nydama, laisvai veisiasi pikt- žolės, bet kai kur ima ir išdygs- ta visai netikėtai gražios gė-

lės, nei sodintos, nei dabotos. Su tomis lauko gėlėmis gal- ma sulyginti savamokslius, ku- rie njeikieno neraginami, nie- kiekieno neprižiūrimi, nugulėje vi- sas nepalankias sąlygas suge- ba išdygti savo sieloj pasė- tają sėklą ir iškilti virsum žoliu ir piktžoliu.

Vincas Kreve- Mickevicius.

Vincas Krėvė — Mjckevičius yra pasaulio masto literatas. Šiaip visokiose propagandose apie Krėvė Mjckevičiu mažai te girdėta. Jo vardas garsus tik iš jo paties veikalų, kuriu jisai yra parašęs. Mat rasytojas, o tai ipat ir Profesorius nemėgs a jokios savo asmeniui propagan- dos bet tyliai ir ramiai dirba li- etuviu tautai kultūros darbu. Ta- čiau dabartiniu momentu, kada Lietuvos gyvenimo ratas pa- sisuko kjon pusėn, kada tas tyliasis kultūros darbininkas iš- kilo i Lietuvos poliiką ir paė- mē savo valdžion Lietuvos už- sieniu gyvenimo ir tvarkymo reikalus, pravarau šiek tiek su ju susipažinti.

Vincas Krėvė — Mjckevičius, kaip jau vjsiems žinoma, po smetoninio režimo iėjo i naują Lietuvos vyriausybę ir užima užsieniu reikalų ministerijos vietą. Jis nepolitiškas, jis lite- ratas ir mokslininkas, bet kaip tėvynė jį pašaukė, tai nors gal- būt laikinai, eis tas pareigas, kuriu tėvynė reikalauja.

Vincas Krėvė — yra dzukas Gimėtin, kur kaip Laidas Gi- ra sako:

„Cykiu Nemunas Ilihuoja,
Veja auga da cykiau,
Bet uz vis cykiu dejuoja
Ty ar ojas, kaip mačiau..“

Prieš karą tas kraštas buvo laibai neturtingas, žmoni iš la- vinimo lygis žemas, be to — daugumas skendėo prielaituose ir dvasiniame surambėjime. Vargu nukamuolas žmogelis ty- riai tikėjo, kad danguj — die- vas, o ant žemės — visagalys caras. Ar jis ką blogai daro, ar gerai — pasipriešini negalima- nes tokia vjėspaties valia. Uz tai ir tautiniam bei revoliucin- iam judėjimui pasireikšti kovo- je su nepakenčiamu režimu dzu- kai labiausiai pasirode atsilike- Trūko stipriai ir savis oviau as- menybiu Vincas Krėvė ta nuo mažens pasielėjo ir jau 15-kos

metu griebes rašytojo plunks- nos. Igi sodžiu vakarai prie- balanu ir zibalinu lempu sun- kios gavėnios, praziliusu kai- miečiu gyvenimo patirimi atau- stos „filosofijo“, moterėju su- kauptos maldos ne tik i nema- tomą esybę, kiek i surūkusią mūkele, visa tai bėgo, keitėsi pro rašytojo akis, kaip kalėdos kope. Ir taip Vincas Krėvės ap- rašymuose — apysakuose per- sonažai patimi iš tu patiu žmo- niu, kurie talentingo rašytojo ranka pavaizduoti kaip tikri, čia pa- gyveną Lietuvos žmone- liai.

Vincui Krėvėi buvo Imita pa- siekti aukšči mokslis ir jis ne- vien kaipo rašytojas, bet ir mokslis darbininkas pasrodė tu- ris dideliu gabumu. Baigė aukš- tuosius mokslus prieš ddi i Lu- ropos karą Rusijoje, ir Kijeve uz dezertacija gavo aukso me- dži. Tuojau po to, kaj rusai pa- maigė didelius Krėvės gabumus pasiūlė pramti provoslavui i- kėjimą ir rengtis i profesorius universitetan. Krėvė jau nuo mažens nebuvo kanaliku fanai- ku, tačiau jisai nenorėjo mainy- ti to, kas jame buvo įdiegtą tėvu i svajiną dievą. Tikėjimą jisai laikė visai privačiu daly- ku ir dėl jo nesiveržė siekti kar- jeros. Iškilii jis trosko ne pade- damas svetimuju, bet savo pajė- gomis, savo darbu. Taigi, Krė- vė nenuėjo paskui „gardaus valgio lauksta“. Taj parodė, kad žmogus turi stiprą charak- terą. O kaip žinome, ne vienas lieuvis inteligentus, karjeros vedinas, užmįro ir atsidėjo savo, ir nuėjo tarnauti svet- imiems. Tik Krėvė suiko geriau skursti eiliniu mokytoju, bet ne parsiduoti svetimiams. Tai gal būt jis buvo vienas iš tu- kuris numatė, kad darbo žmo- nės priklausys Rusijos atei- vės. Nors daug kas netikėjo, kad

grius sosto pamatai, tačiau to- judėjimo, kuris nenumalšimai- ejo po visa milijnišką Rusijos imperija, finalas buvo aiškus. Po 1917 m. revoliucijos Krėvė dar kuri laiką gyveno Rusijoje vėliau grizo i Lietuvą ir čia ligi šiolei tebegyvena ir sek- mingai dirba Lietuvos universi- tete Tiesa, Smetona, kaip ne- sava žmogu, pereitais metais buvo nušalines iš humanitarin- niu mokslu dekanı vietas.

Šiuo kartu nors tiek patie- kiame žiniu apie didiji lietu- viu rašytoją ir mokslis vyrą, ty

Vieskelis gry- tas zmoni kaukuolėmis

Ilgais žiemis vakarais, kada moterys susėda prie ratėju ir stakliu, o vyrai ima vyti pan- čius, senesni žmonės mėgs a pa- sakoti apie juos laikus kai Jo- naskičius kelis akurus buvo už puole barzdoti vyrai, atvyke nuo juru-mariu. O ir žiaurus- jie buvo. Ne gana kad užpuole ramus gyventojus juos apiplėš- davo, bet nepasigalėdavo ju gyvenamas vietas sudoginti, kad net nelikdavo alkmenis ant aikmens.

Jonškio miestą, i kur as 15- me amžiuje grįta išaugo i di- deli miestą, kuriam jau 1616 m. metais buvo suteiktos miesto teisės. Ir jei ne tie barzdoti švedai tai miestas butu dar la- biau plėtesis ir auges. Bet ne- laimėi, keii dideli gaisrai ir ba- do metai senovės Jonškio mie- stą taip sunaikino kad jis dau- giau toje vietoje niekad os ne- bepajiegė aasis atyti.

Salia plento, kurs tiesiai žau- na i Jonškio i Ryga, dešinėje pusėje, per Viganu miškeli su- mažomis kelio žymėmis, raitoi- si senasis vieskelis. O kiek to- liau daug pasakojimu ir legen- du žino senieji vietos gyventoi- jai apie tą baigiantu išnyktą, mažai kam žinomą keliu.

Smetonietis senelis, u traukes pypke, pradeda pasakoti apie vieskeli, grystą zmoni kauko- lėmis. Po vjeno smarkaus šve- du atmušimo, Jonškio čiai kiek- lengviau atsikvėpė ir tikėjosi kad daugiau priežas nedrys ju- puli. Bet kur tauti Netrukus pa- sirodė dar didesnis barzdotu- priešu burys, kuris visai netikėtai ir nelauktai puolė miesto gy- ventojus.

Jonškijėdai subruzdio gintis. Rinko i kariuomene ne tik vy- rus bet ir moteris, kurioms bu- vo pavesta paslėpti visus turim- tus turus. O juk švedu svar- biausias ti slas ir buvo applė- ši miestė pirkliaus, savo turi-

(Nukelta i 6 pusl.)

lu darbininką, Vincą Krėvė Mjckevičiu, kuris dabar Lietuvoje užima svarbia i politiniame gy- venime tarnybą užsieniu reika- lu ministerija.

JUOZAS BALTUSIS.

Kai Baigiasi Duona

Itrauka iš romano „Parduotos Vasaros“

Tie grūdai, kuriuos tėvas už- dirbo vasarą kasdamas griovi- us, pasibaigė. Sumalusį pasku- tine saują, motina taip švariai išluosė žasiaparniu girnas, kad visos pelės ir žurkės be- vil žkai apleido mūsų pasoge. Palovy dar buvo pusmašis bul- viu. Tačiau kai mes jas suskai- tėm, tai paaiškėjo, kad ver- dant aksdien kiekvienam po- dvi, ju toli gražu neužeks, kol motina gaus ką už savo verpa- lus. Po šitokiu išvadu tėvas ap- žvalgė mus — visą šeseta vai- ku — ir pareiškė:

— Išmušinėsiu visus, kaip varliūkstes, o pats — ant ša- kos!

Visi tylėjo. Motina atsiduso.

— Bent atšiltu greičiau, — tarė, — vis jau rūkšlynė, uo- ga ar grybas... Ak, tu Viešpa- tie mielėjusias, kad gi nors kar- vė ilgiau laikytul

— Bet čia pat prie girnu stovin- ti, žaloji, nors mes ir trynėm tarp delnu kiekvieną jos suė- damą šiaudą, davė pieno vis- mažiau ir mažiau. Ir vieną ry- tą motina grizo nuo jos tuščia- milžuve, o kevirtamets mano brolis, nesuprasdamas kas asi- tiko, paklausė:

— Ar karvei pavogė tešmeną? Ir kadangi i štoki kvailą klausimą njekas nenorėjo at- sakyti, jis apsisiautė tėvo skia- ndą ir išėjo pats išitikinti. O griežts stebėjosi:

— Tešmuo tebėr, o pieno — nėra?!

Dabar motina, užuot baltinu- si mūsų pusryčius, kiekvieną ry- tą pasakodavo apie puiku kre- keną, kurio ji iškepsianti, nu- vogusi nuo veršuko; o ir pats veršukas būsiąs toks baltarie- šis rubujis, kokio nė viena kai- mo karvė dar neatsivedė! Susi-

žavėje mes žabėjome sausas bul- ves pasidazydami i rasają, ir kniovėmės dėl teisės veršuką paglostyti. Vienas tik tėvas dr- bėdiodamas i kasdien vis labiau sekanti bulviu mašą, niuriai klausė motiną:

— Suverpsi, kol baigsim?

O kai š, vietoj atsako, tik paspartino burzgesi, jis visai paniuro ir suriko, jau ant mū- su:

— Neliskit po ranka, kad jus kur velniąs rautul!

Mes kulvirėta atsidūrėm ant krosnies, kurios laitas visada buvo apdengtas stora miline, kad neatauštų. Oia, pakjše ko- jas, galėjom sau jaukiai sėdėti ir klausyti vėjo ūbavimu. Lan- gai buvo visškai užburbėjo sui- egu ir ledu. Tačiau prie pat- rėnu, kur dėl išrupėjusio ki- to vėjas vaikščiojo, kaip jam patiko, išliko svaraus šilko ruo- želis, pro kuri nuo krosnies ga- lėjama i dulkancas įusnyti kūbrus, šniege skendantias kai- mynu trobas ir retą, labai retą praėivi, sukėjanti įvairausiu spėliojimui, kurie galutinai iš- vedavo tėvą iš kantrybės.

— Kai pajmsiu aš jums ka-

čergą, — šaukė jis, — kai per- žegnosiu skersai ir išilgai, tai- tuoj suprasit ir kas eina, ir ko- eina, ir..

— A jau tu, tėvai... — atsi- liepdavo motina iš už kalvarto.

— Tu nesikišk, o verpk, kas panosėj parišal — atkirsdavo jis, didelią žingsniais matuo- damas trobą — Šitie pragara- greit jau iš mūsų kaulus iščiul- ps, o tu vis už juos! Nesubark, girdi, nepaliesk... Tėvas aš- jiems, po velniū, ar ne?

Ir nesulaukdamas atsako, im- davo šluoti aslą, kūrėni krosni- ni, ir visos kitos ruošos, nebe- leisdamas motinai nė atsitiesi- nuo kalvarto. Ar mes žaidėm, ar pešėmės, verškėm ar juokė- mės, ji vis sėdėjo, vienodai pa- kreipta galva, kietai sučiauptom lūpon, žiuėdama kaž kur pro kuodelio viršū. o balti- smulkūs spalukai, akd ir re- tai byra iš po jos vikriu pirš- tu, baltu sluoksniu nuguldavo jos kelius ir atsikišusias iš po- siono klumpe. Net gili vjduonak- ti, kai išbudavau nuo išėjusio vėjo ūkimo ir alkano urgesio savo paties pilve, visada pa- matydavau ją, apšviestą rūks-

tančios zibalmukės, besėdintia- ten pat ir taip pat, kaip pali- kiau užmigdamas. Kartais ji pa- kildavo, apkamšydavo nusis- pardžiusius vaikus, valandėle- pastovėdavo prie ju ir vėl grį- davo i senąją vietą. Aš pasižiū- rėdavau ir užmigdavau, o rytą- pabudes, vėl rasdavau ją. Ir- man nuolat kilo klausimas:

— Kada ji miega?

Bulvės pasibaigė daug anks- čiau, negu jos verpalai. Tėvas taip inaršo, jog tiek ir bedarė, kad gairniojo visus iš korėsis i ke- rte. Bet čia lyg iš dangaus, kaip sakė motina, atėjo kai- mynas ir pasiūlė jam už pavai- gymą linu braukti. Tėvas, žmo- ma, sutiko, atsinešė iš palieps- brauktuve ir kiekvieną rytą iš- davo visai dienai, bet pavar- ges ir piktas.

— Velniu nešioji ir pames- tieji, — barėst peiliu lyginda- mas atšrie uvusas brauktu- vės briūnas, — tingėjo linus geriau atklojėti; duodi, duodi brauktuve, visus kaulus diegia- o atversk sruogą — spaliu, kaip glindu.

(B. d.)

Lietuvos Naujienos

APUŠKIS IR PAMBRIKIS
MIRE NACIU KALEJIME.

Klaipėda. — Lietuvos darbininkai M. Palmbrikis ir Julius Apuškis, kurie tarnavo Karaliaučiuje, Kaune ir Šeščiūnų dvare, Kaune ir buvo nuteisti po 10 mėnesių kalėjimo už Kauno radijo klausimą, vieną balandžio 15 d., o kitą balandžio 18 d. mirė nuo plaučių uždegimo Raigalės kalėjime. Mykolas Palmbrikis, pasisūsi balandžio 9 d. ir darbus turėjo aukštą temperatūrą ir pagabentas balandžio 14 d. kalėjime gydysis, kitą dieną buvo rastas negyvas. Julius Apuškis kitą balandžio 16 d. buvo pargabentas ir kalėjimo ligoninė kuriuje balandžio 18 mirė.

KAUNE STEIGIAMOS PIGIOS VALGYKLOS DARBININKAMS.

Prieš mėnesį darbo Rumuose buvo atidaryta valgykla darbininkams. Pirmą dieną buvo išduota tik apie 110 pietų. Tačiau valgytojų kiekvieną dieną daugėjo ir šiuo metu Darbo Rumu valgykloje kasdien pietauja apie 500 žmonių. Skaičius kasdien didėja. Atrodo, kad netrukus šios valgyklos lankytojų skaičius priartės tukstanti. Darbo Rumu valgykloje pietus pigus, sotus ir higieniškai pagaminami iš šviežių produktų. Mėsą šiai valgyklai prisato „Maistas“, duoną — „Parama“, daržoves ukiniškai. Sviestas ir duonos valgykloje gali valgyti kiek tikinčias. Darbo Rumu valgykla lanko ne tik darbininkai. Čia užsuka papieštai studentai, moksleiviai ir tarnautojai. Daugelis pageidautų, kad tokiu pigiu valgyklu būtų įsteigta ir kituose miesto rajonuose. Artimiausiu laiku tokias valgyklas numatoma atidaryti Petrasimuose ir Vilijampolėje, o vėliau ir kitose vietose.

ZIAURIOS BAUSMĖS UZ PA
BEGIMA NUO KARIUOMEN
ENS.

Kariuomenės teismai Kaune, viešame posėdyje sprendė trijų vyrų baudžamąsias bylas, kaltinamu padėjimu nuo kariuomenės. Motiejus Dubauskas nubautas 10 metų sunkių darbų kalėjimo. Jonas Kšivicas — 12 metų sunkių darbų kalėjimo, Bronius Jasevičius — 11 metų sunkių darbų kalėjimo. Jie visi trys yra padėję iš Lietuvos kariuomenės i Vilnių pradžioje nepriklausomos Lietuvos kurimosi metu, o sumiti Vilniui ir jo smūgi atgavus.

VARGINGOMS MERGINOMS
ISTEIGTAS GLOBOS BIURAS
KAUNE

Kaune fabriku darbininkams tarnaitėms ar šaip iš kitur atvykusioms mergaitėms, pasikūsimis be darbo ir patenkaičioms i vaikinga padėti pagelbėti Kaune yra įsteigtas mergaičių globos darbo biuras ir darbo namai. Pervaitas metais i šią staigą pakariotinai kreipėsi 707 mergaitės, be to, istaigos palapose buvo trumpiau ar ilgiau po viena karią apgyvendintos 453 mergaitės. Bendras mergaičių šioje istaigoje gyvenimų dienų skaičius siekia 11,558. I istaigą per metus kreipėsi nei 3,029 darbdaviai. Be to, neskaitytū, kurios šioje istaigoje gyvena, atsirado dar 509 mergaitės, kurios, įskodamos darbo, kreipėsi i tą mergaičių darbo biurą ir per jį darbo gavo. Apskritai, šis istaiga labai daug mergaitėms padeda.

SMELYNAI BUS APZELDINTI
MISKU

Šiomis dienomis Mišku departamentas visiems Rytų Lietuvos mišku urėdams pavedė

surašyti visus smėlynių plotus. Be to, taip pat bus surašomi i nederlingos žemės plotai, kuriuose galė u augti medžiai. Turint tikslus nederlingu ir smėlynių plotu duomenis bus tiriami šiu plotu mišku apželdinimo galimūmiai.

NEDERLINGOS ZEMES BUS
MAINOMOS I DERLINGES
NES.

Agauo o Vilniaus krašto drvos daugumoje smėlėtos ir lauko ukui mažai tinakmos arba visai netinkamos. Todėl Žemės ūkio ministerija davė isakyma sureguliuoti visas netinkamas žemes ir tenka manyti, bus dedamos partangos (s žemos išmąnyti ant žemiū, kurios tinkā lauko ukui. I šiu ukinuku pajutos netinkamos žemes bus perduotos Mišku departamentui apželdyti mišku. Aukščiau paminėta projekta ivykdyti, būtu nepaprastai daug padaryta žemės ukyje. Jau dabar Vilniaus krašto ukininkai nerimauja su mainais ir daug prašymu suandė, prašydami ju žemes pajimti miškui auginti, o mainais duoti žemes iš nusavinu dvaru.

LIETUVOJE NERA SAVU
MECHANIKU

Apie 200 imoniu Lietuvoje dabar samdosi svetimais mechanikus, kurioms peritais metais išmokėta apie 4,000,000 litu atlyginimo, tuo tarpu kai Lietuvoje daug žmonių yra be darbo. Kad priverstus fabrikantus samdytis savo šalies piliečius, valdžia i vedė specialu mokėsi tiems, kurie samdytis svetimū valstybiū piliečius. Bet fabrikantai prašo, kad valdžia jiems nurodytū, kur tokie specialistai Lietuvoje yra? Lietuva savu mechaniku neturi.

LIETUVA PIRKSIANTI
AMERIKOJE DAR VIENA
LAIVA.

Elta praneša, kad Lietuvoje manoma dar vienā laivā husi pirkti Amerikoje, nes čia dabar seni laivai parsiduoda labai pigai. Eltos pranešimas saiko:

Juriu susi-iekimui tarp Lietuvos ir Europos uostu palaikyti prieš kelis metus isteigta bendrovė „Lietuvos B. Lijos Lloyd“ buvo isigijusi šesis prekinjus laivus („Kaunas“, „Panevėžys“, „Siauliai“, „Marijampolė“, „Kretinga“, ir „Utena“), bet kitus karui didesni b-ves laivai, „Kaunas“ ir „Panevėžys“, nuskendo. Bendrovė norėdama papildyti savo laivų tonazā, neseniai nupirko vienā laivā Amerikoje ir jū veda derybas kitam laivui pirkti.

LIETUVOS EZERAI

Lietuvoje yra per 300 ezeru. Didioji ezeru dalis yra grupėmis — po kelis, kartais net po keliasdešimtis. Tokiu grupu ezerai dažnai yra sujungti vėni su kitais arba netarpškai arba upėmis ir upeliais, taip kad valtimis ir baidarėmis galima kartais perplaukti net 100 ir daugiau kilometru. Atgavus Vilniaus kraštā, Lietuva praturtėjo nemažu skaičiumi ezeru ir upiu. Ypatigai

idomus yra Zeimecos upė ir jonas, iš kurios baidarėmis galima atplaukti net i Kaunā. Ypatigai gražus ir apyprastai idomus yra Traku ezeras ir jonas.

MALUNAI, TAI UIDZIAUSIA
LIETUVOS PRAMONES
SARA.

Malūnū pramonė yra viena iš gausiausių pramonės šakū Lietuvoje. Vilniuje veikia 4 stambūs malūnai, kuriuose 1930 m. ir dabar dirbā 125 žmonės. Viiniū malūnū gamyba dabaro 30 nuos. Didž. Lietuvos malūnū gamybos.

Malūnū pramonė Vilniuje yra vienintelė, kurios net karas, nei nauja situacija dabavo išvedė iš pusiausvyros.

LAIVAI IS ODESOS GALS
ATPLAUKTI I KAUNA

Skelbiamā, kad Serbija šiu jungia reigiasi sujungti Dniepro upė su Nemunu kanalu su tema ir tokiu būdu galimūmoj aleityj garlaiviu i Odesos galės pradėti plaukti pro Kaunā iki Klaipėdos.

Vokietija, š savo pusei tolia susi-iekimo an geria i tyru tikisi, kad susitiekimas galės jau prasidėti 1941 metais, tačiau abejojama, kad taip greit sektūsi surguliuoti vė apyru sistema.

DR. A. CANDIA
VENERINĖS LIGOS:
TRIPLETS (Visose stadijose — ašurus ir kroniškus)
SIFILIS. Priėmimas nuo 9 — 12 ir nuo 3 — 7.
Sėkmedžiūnais nuo 10 — 12.
RUA BARÃO DE ITEPETINGA, 242
3 aukstas. TELĒFONAT: 4-0218
Kalba rusiskai, lenkiskai, vokiškai.

PRISIEKUSIS VERTĒJAS
MIGUEL OCOUGNE
R. 15 DE NOVEMBRO, 193 sobrolėja Tel. 2-6393.
S. PAULO
Dero vertėnuos i visū kalbū ir paruoša visokius dokumentus, kaip antai: cart. professional, carteira de identidade.
KALBAMA LIETUVISKAI.

Dr. A. Jazara Snega
(Maskvos gydytojas 1914 m.)
Vidujiniū, veneriniū ir moterišku ligū specialistas, chirurgas.
Ligonius priima nuo 9 iki 12 ir nuo 3 iki 7 val. vak Ladeira Porto Geral, 12. salės 4 ir 5.
(Kampas rua Boa Vista ir 25 de Março)
Gyvenamoji vieta ten pat 5 andar Tel. 2-5068

LABOLATORIJA — MEDICINISKAS ISTYRIMAS
(Nugarakaulio, smegenų, kraujo išapamo ir išmatų) Tikras ir geras
DR. A. KANDIA IR M. KOJANO
Rua Barão de Itapetininga 242, 3 aukstas.
Priėmimo valandos nuo 9 — 11 ir nuo 3 — 6. Sėkmedžiūnais nuo 10 — 12 val. Tel. 4-0218. Kalbama rusiskai, lenkiskai ir vokiškai.

DANTU GYDYTOJAS
JOSE LEVKOVICH
Rua Silva Pinto 264 (antig 46) Bom Retiro. Atsiųvelgdamas i sunkū laikā nutarė sumažinti kainas u? dantu gydymā ant pusės kainos, kaip antai: ištiraukti dantį be skausmo \$5000; plomba cidabro purceleno \$8000.
Kalbama lietuviškai, ruskai ir lenkiskai.

VOKIECIŲ FOTOGRAFIJŲ
ISTAIGA
"BERNARDO"
Isteigta 1890 metais
Atlieka įvairius darbus foto grafijū srity. Specialybė pavidinime, o taip pat ir su dais.
Darbas greitas sąiningas ir pigus. Vyksa įnamus fotografijū reikalais. Dar fotografijū.
Arthur Schamldt
Rua São Caetano 447 (senas, 103-111 S. Paulo) Telefonas 4-5576

LIETUVIAI
DĒMESIO!
Kiekvienas pasistenkite pažinti
SIUVYKLA LIETUVA
KAIZO ZEBRAUSKO
Čia yra didelis pasirinkimas įvairiausių mečiūgių. Iš darbu gerantuojamė.
Lietuvių siūvyklū yra daug, bė SIUVYKLA LIETUVA tik viena.
Rua General Ozorio Nr. 161. — S. PAULO

DR. LUIS ABINADER
Gydytojas.
Gonoreja, Gydymas greitas ir be skausmu
Moterū ligos. - eumatizmas ir Artrms
Av. São João No. 578, 2o aukstas, 21 Apartamėntas, Telefonas: 4-7669.
Ligonius priima nuo 1 iki 2 ir nuo 14 ligi 18, 30 val.

SKILVIS IR KEPENYS

Moderniškias, greitas ir tikras gydymas skilvio ir kepenų specialisto

Be operacijos

Aiduriu ekausmai, skilvio išsiplėtimas, protinis nusilpnėjimas, sifilio ligos, skilvio uždegimas, rūgymas, skilvio votys, įvairūs diegliai ir kitos lygos gydoma BE OPERACIJOS, įvairios moterų ligos gydomos ir BE OPERACIJOS, tik su inžekcijomis
Jei sergi, tai šiandien pat kreipkis pas

DR. PAULO LICARDI

Medikas Operatorius Santa Casa

Priėmimas nuo 11 iki 12 ir nuo 15 iki 19 val. vak. Gyv. vieta ir Konsultorija: Rua Silva Pinto, 444

PASTABA: Vyksta į namus bilę kuria valanda dieną, nakti.

DR. A. CANDIA

VENERINĖS LIGOS:

TRIPERIS (Visose stadijose — aštrus ir kroniškas)
SIFILIS. Priėmimas nuo 9 — 12 ir nuo 3 — 7.
Sekundentais nuo 10 — 12.

RUA BARÃO DE ITEPETINGA, 242
3 aukštas. TELEFONAT: 4-0218

Kalba rusiskai, lenkiskai, vokiskai.

GALECKOSIUUVYKLA

Siūva rūbus pagal naujausias madas iš įvairiausių medžiagų vietinių ir užsienų
Darbas pagal savo kokybę yra pigas, atliekamas sąžiningai, diplomuoto siūvėjo Galecko prižiūrimas.

TAD VISI IR SIUVASI RŪBUS GALECKOSIUUVYKLOJE

RUA DUQUE DE CAXIAS, 257

Tel. 4-1457

Dr. H. Schechtmann

Santa Casa Gydytojas

Vidujinių ligų specialistas - Bendra Klinika vaikams ir suaugusiems

Ultra - Violetiniai spinduliai

Ligonius priima nuo 8 iki 9 v. ryto ir nuo 2 iki 8 v. v.

Rua da Graça, 248 - Telefone 5-1151 - SÃO PAULO

PHARMACIA ANHAIA

Rua Anhaia, 56⁵ (Bom Retiro) Tel. 5-3551 S. Paulo

Passerini

Farmaceutikas

Kainos pigios Duodami inzesonai

Pirmoji Lietuviška Spaustuvė ir Papelaria

Pan Americana

RUA DA MOOCA, 1721 - TELEF. 3-2056, SÃO PAULO.

Priima ir atlieka visokius spaudes darbus: Notas, Fakturas Duplikatus, Įvairiausių kartonus. Saskaitys ir t. t. Darbas atliekamas pagal užsakytojo skonį. Be to, galima gauti visokių rašomųjų reikmenų: Laiškams popieros ir krautuves. Lietuviai kreipkitės į savąją spaustuvę ir papelariją, nes lietuviams daromos didelės nuolaidos.

Darba paimame iš namu ir jį pristatome užsakytojui.

Kainos pigios. Darbas skubus ir sąžiningas

Rua da Moóca, 1721 Tel. 3-2056

SIUVYKLA "ESTAN"

STASIO SLIKTOS

gerai žinoma visiems lietuviams
Rua da Conceição 79-A, Fone: 4-1940 (prie pat stoties Luz)
atidarė naują skyrių — antra siuvykla, prie stoties Luz ten ir gyvenamas butas

RUA DA CONCEIÇÃO, 11

Lietuviu Jaunimui

DEMESIO!

Norėdami dėvėti gražiai pasiutus rūbus ir pigiau negu kitur tik pas Paulo Ambrozevičių, kur darbas atliekamas sulig naujausiu madų vyriškų ir moteriškų.

Lietuviai, išnaudokite laiką sekmdieniais ir vakarais. Užsikite ir išsirinksite, nes darbas atliekamas neblogiau kaip São Paulo centre, bet daug pigiau.

Taip pat yra gražus pasirinkimas moderniausių medžiagų

PAULO AMBROZEVICIUS

R. Ciclamas, 52

V. Eella

Daržai ir Ukiiai

Netoli stoties Carvalho de 50\$000
Araujo suburbio Central do Savininkas. Cia de Agri. Brasil, parduodame geriausios Imigracão e Colonizacão.

žemes daržams ir nedidelėms ukiamis. Zeme apaugusi mišku. Yra pakankamai vandens. Žemės kaina — tik 300—400 reisų kvadratinis metras. Geri keliai ir artį esančios stotys duoda galimybes užvesti paukščių uki, verstis daržinystėje, kito tokiu kulturu aušimui ir įrengti poilsio namus 12,14; 14,80.

Sklypai nuo 10.000 metru Iregistruota nr. 45 is 10 išimokėjimui pradėdant nuo -12-38 trečioje apylinkėje.

LIETUVIŲ AIDAS BRAZILIJOS

XI Aro - metai

São Paulo, Brazilio - Junho 29 1940

Nr. 26

Kas naujo kolonijoje

MINISTERIO KELIONE I ARGENTINĄ

Lietuvos Igalioties Ministeris Pietu Ameriką jau grįžo iš Buenos Aires birželio 22 d. Dėl ivykusių Lietuvoje permainų, ministeris negalėjo atlikti savo misijos Rio de Janeiro, dėl to, skubiai grįžo į Argentiną. To kiu būdu ministeris neteko su sipazinį su lietuviu kolonija Brazilijoje, ką padarys vėliau, kada anara kartą atvažiuos į Braziliją. Pravažiudamas ministeris buvo porai valandų susijęs São Paulo mieste ir šia proga aplankė Aido redakciją. Tikimasi, kad ministeris greitai lįku vėl a vyks į Braziliją ir tada jau plačiau susipažins su vietone lietuviu kolonija.

Korsp.

TURI DAUG DRAUGŲ

Simas Pakšys dabar kiekvienam gyvūnui, kad dabar, su pruoju garlaivu, jisai važiuos Lietuvos, nes (si), Lietuvą valdo jo draugai, tai čia jam nėra kas veikti.

Kokiu tik draugu tas „mizeraveis“ neturi? Jo draugai valdė Lietuvą smelonišiais laikais, jo draugai kėlė sireikus ir smetonijis laikais, o draugai šūdė Suvalkijos ūkininkus, jo draugai (kaip Gaučys) pavinėjo svetimos valstybės sūgamo organams savo tautiečius, jo draugai ir šandien Lietuva valdė! Tai tikras draugu aruo das. Tai žemiausias šlužas, ku

ris moka gyvenime prisitaikyti ir iš to turėti sau naudą. Mums rodo, kad vienas geriausias Bakšys draugas Lietuvoje yra (jei dar jis yra) tai Povilas Gaučys. Na ir teskubojna Bakšys į Lietuvą, nes kitaip gali nerasti tenai savo draugo...

Kim.

KRINKA BANDEIRANTINŲ KU LIZDAS.

Bandeirantinku lizdas au krinka. Bakšys, kaip jisai sakosi, rengia vaziuoti pas drauga Gaučį; Vancevičius tas garsus pinigų sumėjęs tapo išspirtas iš „Lietuvos“ redakcijos ir eina žemėmis turgavojis; Jurgis „pakulavoja“ už griekus bei an damas po Braziliją ir vietos sau neradamas. Liela dar vienas kilas. Bet škrilš ir jie. Praėjus jau tie laikai, kada lyg upeliais litai plaukė iš Lietuvos ir be jokio darbo tie ponadai mačinosi keptais karveliais. Tai buvo laikai auksinės dienos! Šiandien jau kitaip viskas virto, jau kiekvienas varčamas savo prakaitu ir darbu pehytis duona, o ne lengva ranka žarstyti litus gaunamas iš Lietuvos. Uždarė durys, išeko gyvybės šalimais, nubėgo upeliai. Tai toks yra gyvenimas ir ap bandeirantinku gušta gyvenimo permainu kedama, nega, lestingai krikdoma.

Korsp.

JURGIS VASILIAUSKAS PAST NUSIZUDE

Aide buvo rašyta apie netikėtą Jurgio Vasiliausko mirtį, kuris, kaip buvo minėta, paleko po traukiniu. Musu bendra darbiui teko sužinoti, kad Jurgis Vasiliauskas greičiausia pats nusizudė palidamas po traukiniu, einančiu iš São Paulo į Santos, po „Kometa“. J. Vasiliauskas jau ne kartą savo draugams sakė, kad jisai greitai baigsias savo gyvenimą ir tą dieną iš ryto išėjo iš namu ir daugiau nebegrižo, prie Ipirangos rado jį suvažinėta. Traukinio „Kometa“ m. š. n. as. tar dymo metu pasakojo, kad jisai matęs žmogų, kuris puolė po traukinio, bet traukinio jau nebebuvo galima sulaukyti. Pažįstamjėji pasakoja, kad J. Vasiliauskas a. é. m. sau gyvybe dėl to, kad nesugyveno su šeimyna. Tačiau kaip tenai iš tikruju buvo, jisai pats nežinojo ir ta pa-lap-i nusinė su savi mi.

Korsp.

MINISTERIS APLANKE MO KYKLAS.

Pereita šestadienį iš Santos atvykęs porai valandų ministeris Grauzinis į São Paulo, spėjo aplankyti kaimiškias lietuviškas mokyklas Konsulo p. Polišio lydimas, ministeris aplankė šias mokyklas: Bom Retiro, Mokos, ir Vila Bellos.

VEL GREITAI GAUSIME ŽINIŲ IS LIETUVOS

Vokiečiams ir italams padarius laika su prancūzais, vėla s darys susi i kim s a p Brazilijos ir Lietuvos ir vėl galėme gauti žinių iš Lietuvos nuo savo giminiu ir pažįstamu.

RIJECIAI MINES IŠIIVYDIENA

„Vilnius“ sąjunga jau ruošiasi iškilmingai paminėti Išivydieną. Numatyta pastatyti patriotinis veikalas scenoje, atlikti dainų repertuarą, surašyti pasakaita, išgarsinti lietuviu auos vardą per vietos spauda ir išleisti atskirą neperiodinį leidinį Diena ir vieta bus paskelbta vėliau.

Taip rašo vienas korespondentas iš Rio.

VILNIES SUSIRINKIMAS.

Netrukus ketina ivykti „Vilnius“ meinis susirinkimas, kuriame bus patvirtinti nuveikti jį darbai, bus renkama nauja valdyba ir nustatytos garės naujam veikimo planui. Kadangi daugelis senuju nariu naturalizuojašis braziliečias, taite ks pagajvoti ir apie, is atu pa keitimą. Meinis susirinkimas rėjo ivykti anksčiau, bet dėl susidėjusiu klaučiu, ypač dėl pašivėlinimo su „Tautos Vilnius“, išleidimu ir tuo budu apyskaitos sutrukdytu, tapo atidėtas.

Kor.

Svetimsaliam knygutės

Parengiami visi reikalingi dokumentai skubiai ir pigia Aido redakcijoje.

Rua da Moóca, 1721
Telefonas: 3-2056.

KLAIDOS ATITAISSYMAS.

(Atleikta iš 3 pusl.)

Pereitos savaitės Aido 25 nr. buvo paskelbta, kad aukėjo Aido naujaj Stanislovas Senuta. Paskelbime padaryta klaidą turi būti: Stanislovas Oranias. Už klaidą redakcija atsiprašo.

Red.

AIDAS GAUNA STRAIPSNIS IS SPAUDOS IR PROPAGANDOS DEPARTAMENTO

Braziliški straipsniai, kurie talpinami Aido nuo pat išleisto spaudos istatymo, yra gauti iš Valdzios Rūmu, Spaudos ir Propagandos Departamento.

ORGANIZUOS LIETUVIUS BIZNIERIUS.

Teke patirti, kad kai kurie lietuvių prekybininkai, imsis iniciatyvos suorganizuoti lietuvių prekybininkus į vieną organizaciją ir ta organizacija palaikys artimus ryšius su Grudo draugija. Taj geras samanymas, tik kad jisai neliktų sumanymu, o būtų realizuotam.

CENTRAS RENGIA DIDELI VAKARA

B.L.O. Centras rengia dideli vakarų, kuris nepoiligio bus paskelbtas. Scenoje bus pastatyta dar pirmą kartą Brazilijoje graži istorinė drama „Kestutis“, kuri atvažiavo į Kestutio kovą su Jogajla. Kestutis miri kalėjime ir p.

SKAITYKITE AIDA. žinosite naujausias žinias iš Lietuvos.

KAS PAMETĖ PINIGUS — NENUSIMINKITE JUOS IR VEL RASITE, BET KAS PRAMESITE PROGĄ ŠIU METŲ LIEPOS MĖN. 6 DIENĄ (ŠIEN ŠEŠTADIENĮ) LEGO LOMBARDO SALĖJE PAMATYTI VYČIŲ STATOMŲ ĮPŪDINGŲ ŠOKIŲ VEIKSMŲ IR KEITULIŲ PAVEIKLIŲ J. Spilmanno drama

„IŠPAZINTIES PASLAPTIS“ tokios progos daugiau jau neturėsite.

„IŠPAZINTIES PASLAPTIS“

Tai veikalas, kokio dar São Paulo nematė. Publika sulauko abaviniu, perimta siaubo, užuojautos ir tragedijos. Visi privalo pamatyti šį veikalą ir Vyčių valdinimą. Jokia reklama negali atstoti to, kas bus tikrovėje.

Vyčių dramos kolektyvas nepaprastai kruopščiai priėmė ir žada duoti savo žiurovams tokį siurprizą, kokio niekas nelaukia. 24 artlatai ir choras, kurie vaidinimą palydi švelnia melodija, parodo, kokio didelio masto ši nuostabi drama! Kiekvienas, kuris liks nepatenkintas vaidinimu, galėa tai pareikšti prieš išeidamas iš salės, ir jam bus grąžinti už bilietą sumokėti pinigai.

Vaidinimui pritaikintos dekoracijos ir kostiumai. Publika Vyčiai prašo nesivėluoti, kadangi vaidinimas bus pradėdamas PUNKTUALIAI 8 val. vakaro.

Po vaidinimo šoktai puošnioje Lego Lombardo salėje, grojant puikiam šokių orkestrui. Visi šį puikų vakarą. Atsiminkit: šestadienį, liepos mėn. 6 d., 8 val. vakaro, Lego Lombardo salėje!

MARUSIA

Pagrindas garsios Ukrainieciu dramos

„Oy Ne Khody Hryciu Na Vechernici“

M. Starytsky.

Mozika ir choras žymaus prof. Maestro Aleksandro Kochet, kuris su didžiu in pasisekimu ir tiktetantiniiais aplodiermentais buvo stiktas Brazilijoje, triumfalėkame jo apsilankyme su „UKRAINIECIU CHORAIS“ Pietinėje Amerikoje.

Grazns vaizdai, puikiausios datnos ir tipiški Ukrainieciu šokiai.

CINE ROXY

Tik viena savaitė: nuo 2 iki 8 liepos.

Avenida Celso Garcia, 143 — Braz.

Visi ta savaitė i Cine Roxy pamatyti Ukrainieciu filma „Marusia“!

MARUSIA

Pagrindas garsios Ukrainieciu dramos

„Oy Ne Khody Hryciu Na Vechernici“

M. Starytsky.

Mozika ir choras žymaus prof. Maestro Aleksandro Kochet, kuris su didžiu in pasisekimu ir tiktetantiniiais aplodiermentais buvo stiktas Brazilijoje, triumfalėkame jo apsilankyme su „UKRAINIECIU CHORAIS“ Pietinėje Amerikoje.

Grazns vaizdai, puikiausios datnos ir tipiški Ukrainieciu šokiai.

CINE ROXY

Tik viena savaitė: nuo 2 iki 8 liepos.

Avenida Celso Garcia, 143 — Braz.

Visi ta savaitė i Cine Roxy pamatyti Ukrainieciu filma „Marusia“!

MARUSIA

Pagrindas garsios Ukrainieciu dramos

„Oy Ne Khody Hryciu Na Vechernici“

M. Starytsky.

Mozika ir choras žymaus prof. Maestro Aleksandro Kochet, kuris su didžiu in pasisekimu ir tiktetantiniiais aplodiermentais buvo stiktas Brazilijoje, triumfalėkame jo apsilankyme su „UKRAINIECIU CHORAIS“ Pietinėje Amerikoje.

Grazns vaizdai, puikiausios datnos ir tipiški Ukrainieciu šokiai.

CINE ROXY

Tik viena savaitė: nuo 2 iki 8 liepos.

Avenida Celso Garcia, 143 — Braz.

Visi ta savaitė i Cine Roxy pamatyti Ukrainieciu filma „Marusia“!